

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Trigesimusquintus ar. de peccatis duocato[rum]: [et] qui p[er]hibentur
aduocare: Et qua[n]do tenentur ad restitutionem eo[rum] que illicite sunt
lucrati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

cum meretricibus dissipantes sicut filij prodigi. Luc. xv. et. Eccl. ix. Ne des fornicariis animam tuam: ne perdas re et hereditatem tuam. Prouerb. xix. Qui nutrit fornicum perdit substantiam suam. Prouerb. vlt. Ne dederis mulieribus substantiam tuam. C. Giesimo. Nimis se grauatur et suos in expensis quam recipiunt doctores: et ideo expense hodie sunt rarate et de magistris. cum sit nimis. deme.

C. Articulus. xxxv.

Xpeditis magistro

rum et scholarium defectibus et peccatis: de Aduocatis dicendum est. Peccant autem multipliciter. C. Primo: quod subdole fouet causas pendendo propter clientulum et tales puaricatores sunt et peccatores et infames. ij. q. iij. §. norandum. ij. §. puaricator. Est autem puaricator: quod variator: qui diuersam causam adiuarat per dicitur causa sua. nam quod puaricat et vtriusque pro consistit quantum et aduersa. vt ff. de his qui infra. ar. l. r. §. puaricator. et ff. de puarica. l. i. quod puniant in foro prentioso. vide. l. illas canonizata. l. puaricator. et vide §. no. et legif. lxxv. dist. irreligiosum. glo. et ita. C. Secundo: quod causas desperatas fouet contra conscientias: et in hoc eorum aliqui gloriantur quasi magis subriles aduocari: et in scriptis est: imis probum non defendas. ij. q. iij. §. si quis no. et c. q. consentit. xxiij. q. iij. ne amisso. C. Tertio: quod dilaciones superfluas nititur obtinere ad hoc ut fugiant. et negorium prahat. et vt li. no. co. c. i. de dol. et co. put. iij. q. vij. §. tria. §. preera non licet aduocato. ibi. nec et industria iurgium prahere. in quo casu pena duarum librarum afficiendus est iudice. C. de iudic. pro peritum. §. illo paldubio. et no. in pre. §. no. licet. in glo. qd si fecerit. C. Quarto recipiendo nimis magnum salarium: vel pacifedo super certa pre litis cum graui damno litigatois. ppter qd debet ad aduocatione remoueri. iij. q. vij. §. tria. §. ar. etur. vbi etiam de hoc no. C. Quinto: quod ignoantes iura quum nesciant quod dicat aliud opprobrijs certant. in pre. §. tria. §. si quis adeo pcar. C. Sexto: quia vbi est copia aduocatorum sicut bononie: vt alijs locis subtrahat quod boni sunt: paruisimo salario sunt contenti tunc vlt. et abieci. pre. §. tria. §. apud vrb. ibi. Nam si lucri pecuniaque. glo. modica capiantur: veluti abieci atque degeneres inter vilissimos numerabunt: secus si faceret pro clientuli paupertate. ar. lxxvi. dist. non satis. et de rescrip. statutu. l. §. proulsurus. li. vi. C. Septimo: quod recipiunt salariu nimis magnu in spectra sua facundia et labore que subeunt quantitate cause et fori consuetudine. ff. de varijs et extrao. cog. l. i. §. in honoarijs. taxabit iudex salarium aduocatis et adfessioib. et de rescrip. statutu adfessioem li. vi. C. Octauo informant testes falsos: et querunt et faciunt positiones cauillofas vt aduersam partem decipiant. vide et de iureiu. cu impositionib. li. vi. et inducunt clientulu ad deierandu popendo et respodendo: et ideo tunc homicide tenent: et infamia pperua norant. xxi. q. v. ille qd homine. et c. si quis conuictus. C. Nono: quod recepto salario non curat de causa: nec student: nec vigilant circa eam: et sic ppter eorum negligentiam aliquoties amittit clientulus bona causa: et ideo ipsi obligant. ar. bo. et de era. et qua. ad aures. ff. loca. et con. sed adde. §. illud. C. Decimo: quod sciunt aliqui se idiosos et insufficientes: et nihilominus recipiunt salariu: et ppter insufficientiam suam amittunt causam vbi in culpa sunt: et ad restitutionem tenent. ar. §. ff. ad. l. acq. ide iuris. ff. de of. p. res. §. sicur institutu. ad. lacqui. §. imperitia. ff. de var. et et o. cog. l. vlt. et vide qd no. et de re. lu. cu etemi. li. vi. in glo. C. de penis sic. C. Undecimo: quod vbi sufficientes sunt alijs in sufficientibus vices suas committunt. vnde et ipsi de lesione clientuli tenent. ar. ff. de prescrip. verbis. l. apud labeonem. ff. si. nisi forte clientulus sciens et prudens contentus fuisset: quia eo iniuro non potest alij hoc committere: quia differentia est inter artifices. et de of. dele. c. si. et si eo in scio hoc fecit: debuit preuidere hoc ipsam non permissurum si sciret. ar. ff. de furi

Aduocati in quibus offendunt.

tis. quia restitui commodata. respod. i. ad fi. C. Duodecimo sal fam. l. allegando: vnde et crine falsi incurrit. C. de veteri iure enucle. l. ij. §. hoc autem. et in p. obem. decretal. §. de pacificis. §. si. et no. et de iudic. nouit. in glo. sed cum. vel falso legem inducendo et eius intellectum peruerbendo inuenientes: et a veritate recedentes: et ad sensum suum et parte sua. l. interpretantes. corra. l. C. de iudic. rem non uiam. §. paroni. C. manda. ab anastasio. respod. §. si autem situritu. q. et ascriptio. et libera matre. in p. col. v. et xv. dist. relatum. possunt tamen aduocari varijs modis iura erponere. no. l. dist. quid est. in glo. hic stans. et corra conscientiam facientes edificat ad gehennam. et de sta. mo. §. de resti. spo. literas. vide qd no. de iureiu. b. eu. in glo. §. Zurant rotum mundu: et animaru detrimera patiuntur. Mar. xvi. et Luc. viij. et de sumo. matheus. et no inimitis peccatum est in offensione lingue: et in effusione sanguinis. ij. q. iij. qui quis. Inde dauid. ps. xliij. Quoties maledictione plenum est: veloces pedes eorum ad effundendu sanguinem. de peni. dist. i. periculo. et si causam desperatam accipiant oino salarium debent restituere. fm. §. §. sicut tutoi impurat si causam pupilli desperatam ducat vel superuaciam. C. de adm. tu. si bonam. ff. de adm. tu. quorics. §. sicut. et ideo aduocatus nequa tenet clientulo adinteresse in tali casu. ar. C. de adm. tu. non est ignotus. Tenetur etiam aduocatus nedum si causam desperatam consular prosequendam: vt dicitur est prime. sed et si per impudenciam ipsam amittat vel per negligentiam: et l. pdicta. §. e. §. x. Item iuris. ff. loca. et condu. cum in plures. §. locato. et l. p. illi citas. et p. e. cad aures. multo fortius si causam pdiderit: quia tunc maior pena debetur. ff. de penis. si quis aliqd. §. si quis iustam. ff. ad. l. co. de fal. l. §. is qui. ff. de extrao. crimi. seculari. §. i. et breuiter tenetur qualitercuq vitio suo causam amittat. ar. ff. de eueis. si ideo. C. de eueis. in p. §. de tabu. exi. locum. §. condempnatio. fecus si ex qualitate cause: vel ob defectum probationis: quia vitium est materie: non artificis. ff. ad. l. acq. si seruus seruum. §. si calicem. ff. loca. Item quare. §. si qd ma. nam ignoscendum est illi qui bonam fidem agnouit. ff. manda. quintus. ad de hic quod no. §. in ar. et iij. in §. §. vt de hoc. §. quod de aduocatis. cum. iij. §. §. C. De dimotario: quia quidam aduocati qui aduocare non possunt vt minores. iij. annis peregrisse non debent. xvi. annu. ff. de postu. l. §. inuitum. iij. q. vij. §. tria. §. quidam. surdus posuit vtroque lumine orbati. femine vide etas. xv. q. iij. §. i. muliebria palli in compose. crimine capitali damnari. qui operas suas locauerunt vt pugnarer cum belijs in arena. et alij infames. et qui continentur. iij. q. vij. §. tria. et clerici in sacris vel in minoribus beneficiis. et de postu. c. §. salicet in foro ciuili: sed in ecclesiastico possunt a sentia contrario illius. c. vt ibi no. Bern. et Wsten. in summa de postu. §. quid pertinet. §. Item hono. vbi etiam tenet quod etiam coram seculari si necessitas viger: quia iusta negotiatio non est clericis interdita. et bec iusta est. et q. iij. no licet. et et ne cleri. vel mo. c. i. vide qd no. xv. q. ij. in summa. Et religiosi. et de postu. c. ij. xv. q. i. de prescrip. Item episcopi. v. q. iij. quia episcopus. fm. §. §. quod intelligit Wsten. in foro ciuili alias contra: quum habeat optionem vtrum per se vel per procuratorem litiget coram iudice ecclesiastico. et de in. calum. c. §. Et qui funguntur iudicis et aduocati officio. C. de of. adfessio. l. §. Et qui ad mandatum iudicis volunt patrocinari. C. de postu. prouidendum iij. q. vij. §. tria. §. si vero. Item qui non sunt catholici. C. de postu. nemo. de peni. dist. i. nemo. et de heret. excom. municamus. §. ptererea. Item excommunicati. i. q. iij. cu excommunicatus. et defen. excom. muni. decernimus. lib. vi. Item clerici in causa sanguinis. l. dist. aliquantros. vbi de hoc. xxiij. q. viij. his a quibus. et tutus est. fm. Wsten. quod etiam pro reo ibi non aduocent. ar. ne cleri. vel mo. sententia. vide quod no. xv. q. ij. in summa. Et quia ad tempus per iudice prohibiti sunt. ff. de postu. puto. et qui non ad

aduocandum pecunia receperit. ff. ad. l. iulia. repe. eadē.
 et qui audierit leges parisiis. et de priuilegiis super specu-
 la. Et plati et presbyteri nedū religiosi qui audiūt leges.
 et ne derici. vel mo. c. fi. r. c. nō magno. Decimo q̄to q̄
 p̄ eos frequēter stat ne causa terminet: et tōtū salariū
 petunt. secus si per eos non statet: quia tūc totū salariū
 petere possunt. ff. loca. et cōduc. qui opas. r. ad. l. r̄p̄o di. de
 iactu. q̄ tenē de. s. fi. yehēda. al. est lex. ff. de var. et extra. or.
 cog. l. s. si iulius maternus. C. de aduoca. diuer. in. post
 duos. vide q̄s no. Joan. an. et de rescrip. statūrū. li. vi. in
 glof. quia comune. et si transigat clerici viderūt aduo-
 catus obtinuisse. ar. ff. manda. l. fina. C. Decimo q̄to q̄
 pponit factū qd̄ p̄ncipales p̄sone deberēt in iudicē p̄po-
 nere. et de iudic. palstro. al. C. Decimo q̄to q̄: recipiūt sa-
 lariū vel partem ante finem cause: immo aliq̄ ante q̄ inci-
 piat: cōtra id qd̄ no. Innoc. et de loca. r. cō. p̄pter. in glo.
 magna. Si aduocat' ma' petat salariū. vide Inno. et de
 rescrip. p̄ri. li. vi. C. Decimo q̄to q̄: volūt esse testes i
 causa in qua sunt aduocati: cōtra id qd̄ legif. de testi. in
 l. i. ar. r. sup. h. vide Innoc. de trāsac. l. x. ff. C. Decimo
 octauo q̄: quū sint qd̄ a vassalli dñor: nolūt p̄o eis aduo-
 care: nec de aduocatioe eis seruire: quā ad hoc ex pacto te-
 neant: als secus fm̄ Inno. qui de hoc no. et de iure in. fi.
 cur. r. s. C. Decimo nono quia quū fuerint aduocati in cau-
 sa: volūt esse iudices in eadē cōtra id qd̄ legif. r. no. et de
 ap. postremo. r. in vlt. glo. C. Vigesimo q̄: vociferant' r. cō-
 tidant r̄p̄ose. quū m̄ri ratione nō tumultuosa voce factū
 suū debet proponere: r. us. v. q. i. in loco. iij. q. vij. §. tria.
 i. canonizata. h̄q̄s adeo. C. Vigesimo p̄mo. q̄: nō iustitie:
 si luro intēdūt. iij. q. vij. §. tria. h̄. ap̄. v. b̄. C. Vigesimo
 s̄do q̄: quū religiosi i aliq̄ casu licito aduocat' munerā a
 cōp̄iūt. id. r. v. q. n. c. i. cū. §. se. C. Vigesimo tertio q̄: mona-
 ch' p̄ monasterio suo aduocat' sine licētia abbat'. id. r. v. q.
 i. monachi. C. Vigesimo q̄to q̄: frequēter derici aduo-
 uocāt' r̄ ecclēsiā suā v̄sp̄m vel patroniū. quo casu merent'
 perdere b̄nficiū. r̄. q. v. de forma. r. v. dist. fi. impator.
 et de postu. c. vlt. vbi de hoc legitur r. no. s. q. vij. c. i. vbi de
 hoc C. Vigesimo q̄to q̄: aduocāt' p̄ hereticis cōdēnatis:
 vñ a suo officio p̄petuo sunt suspēsi r. p̄petuā infamā incur-
 rit. et de hereticis. si aduersus. q̄s intelligit. Dist. post q̄
 sunt heretic' ecclēsiā excommunicatōe notari. i. excommuni-
 cati dēnūtiari: vt no. in summa et de hereticis. §. qua pena.
 h̄. hanc aut penam. Sic etiā intellige eodē. c. ij. §. hereti-
 cū. v. als si negat se hereticū: defēsiō sibi dat' per lex ad
 uocātū per ea q̄ no. p̄. ca. si aduersus. q̄: sepe falso in qua
 crimina notant. h̄. q. i. multi. in fi. facit oprime et de hereti-
 cis. multo. §. verū. clem. C. Vigesimo sexto quia dedit
 rit' consiliū: vel fauorē: vel auxiliū mori vel infecutioni
 ep̄o: tūc aduocare nō possunt nec aliud habere officiū
 et de penis. felix. §. nulli. C. Vigesimo septimo q̄: aduo-
 cāt' quū fuerint filij vel nepotes hereticorū: vel fauentes
 hereticis: cōtra p̄. s. hereti. C. Vigesimo octauo non
 possunt quidā parrocinii ecclē sue quū teneant. iij. q. i. nul-
 li. C. Vigesimo nono q̄: quā dā volūt esse aduocati p̄ vtra-
 q̄ parte bona fide. p̄ q̄bus facit qd̄ no. r. v. di. disciplina. in
 glo. ar. Sed hoc intelligit ibi archidia. quū ex aduocatioe
 nō dō sit p̄iudiciū parti. Sed ego non video quomō p̄
 re vtriusq̄ parti sibi inuicē contrarie possunt seruire: r. ideo
 peccat. ar. p̄. l. canonizata. h̄. q. iij. §. norandū. h̄. p̄arica-
 tos. An sufficiat aduocato dicere ita dicit. l. licet eam nō al-
 legat. s. q. i. vt euidenter. An aduocati in causa p̄ncipali
 teneant defendere suos clientulos appellantes p̄ eodē
 salario. vide. h̄. q. v. §. post secundam. de medico an tenea-
 tur curare p̄ p̄mo p̄p̄zio salario reciduantē. de peni. di.
 in. ad huc instat. glof. artis. Aduocatus idē ius sep̄ius
 pot' inducere. r̄. iij. q. vij. que admodū. glof. in p̄n. Et cōtra
 illiteratum debet aduocati loqui vulgarter. no. r̄. iij. q. i. §.
 odi. in glof. r. est figura. r. legif. r. no. r̄. v. q. i. §. sicut enim
 p̄ p̄. h̄. si ergo. ibi intelligis ne quid dicam. an in hoc ex-
 planand' aliquando diligētius immo aboz. attende vt

rem ipsam explanandam tāq̄ in cōspectu declarandā blā-
 dio: sermone ponamus. r. in glof. ar. r. et de statu mona-
 chorum. ne in agro. §. regula. clemen. Ad possunt etiam
 aduocati siue iurifconsulti mutare suam opinionem si ex-
 pediat mutari no. r̄. iij. q. v. vides. glof. et volēs sic et. Pos-
 sunt etiā aduocati in causis matrimonialib' r. alijs sp̄as
 lib' leges nō cōtrarias canonib' allegare. r. dist. c. i. r̄. iij. q.
 ij. si quis ancilla. C. An aduocatus debeat habere salariū
 qui voluit sed non potuit negotio interesse. pro et cōtra.
 de peni. dist. s. magna pietas. in p̄m. dist. ibi. vortum em̄ p
 ope reputatur. in glof. hoc enim tm̄ in bonis. P̄o salario
 p̄missio vel debito aduocato p̄ causa v̄tilata in curia me-
 tropolitani: nō agef. corā eo: s̄ corā ordinario litigatoria.
 et de fo. cō. romana. §. nec etiā. li. vi. Nō tenet aduocatus
 dicere parti aduersē ius quod p̄ eo facit. no. iij. q. iij. c. i.
 C. De satisfactione r. restitutione faciēda p̄ aduocato-
 ros. et de immu. ecclēsię. quia pleriq̄. per Innoc. Res-
 tituant autē violēt'er et malitiose acq̄sita si volunt sal-
 uari. nec enim in die iudicij habebūt de allegationis n̄ro
 re subsidium. ad hec de peni. dist. v. falsas. iij. q. iij. aliorum
 Boni r. fideles aduocati milites sunt rempublicam legis-
 bus potius q̄ armis defendentes. C. de aduoca. de iure
 iu. aduocati. ar. ff. de voca. mu. l. ij. §. quam ita. et. §. se. ff. de
 cap. r. postlimi. re. l. postliminiū. §. si. tales si vltra salaria
 petant concutiūt. super his vide qd̄ legitur r. no. r̄. iij. q. i. §.
 militare. in glof. cum ergo. r. et de vo. r. vo. re. ex multa. §.
 ij. in fi. et in glof. Idem dicit lex.

Articulus. xxxv. De Offensionib' iurisperitorum et adfessorum: idem quasi per omnia potest dici sicut de offensionibus magistrorum et aduocatorum prime dicitur. Dicitur autem iurifconsultus is q̄ sibi

De Offensionibus iurisperitorum et adfessorum
 iurisperitorum et adfessorum: idem quasi per omnia potest dici sicut de offensionibus magistrorum et aduocatorum prime dicitur. Dicitur autem iurifconsultus is q̄ sibi
 questiones factas soluit r. determinat per ius: et non ad riri.
 uocat. Sed si pponat sibi questio de facto: ipsam soluit si Adfesso-
 cur sibi vide: et de iure responder. in italia tales vocātur res.
 sapientes. vnde frequēter partes petunt sapientem a iur-
 dice super aliquo articulo in cōdenti vel p̄ncipali. Decidē
 do per eum ad expensas petentis vel vtriusq̄ partis si
 concordant. hi olim cōstituebantur a p̄ncipe: et eorum
 opinio vim legis habebat. in statu. de iure. natura. §. respos-
 sa. et dist. of. del. super questio. §. verū. de vi. r. ho. cleri-
 cū ab oi. r. de rescrip. statūrū. l. vj. plene legif. r. no. in mul-
 tis glo. ibi. et. r̄. iij. q. v. non sane. r. de appel. postremo.

Articulus. xxxvi. De procuratorum ex-

De procuratorum ex-
 cessibus nunc dicamus. Quid autē sit actor
 quid syndicus: quid parator: quid locono-
 mus: quid vicedominus: quid p̄positus:
 et a q̄bus: r. qualiter: et in quibus causis: r. cuius auctorita-
 tate: r. ad que cōstituant: et de officio eorū: r. de differentia
 nominū ipso: r. q̄ voluntas constituentis paratorum
 semp est cōsiderāda: r. de forma procurationis in iudicio
 vel extra. et de procura. petitiō. de obli. ad rōcinā. c. i. de

Jurisper
Adfesso